

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně **L. S.**, bytem D., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 9.1.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 6.12.2011 č.j. X o *sirotčí důchod*,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 30.11.2012 byla zdejšímu soudu doručena včasná žaloba žalobkyně proti rozhodnutí žalované ČSSZ ze dne 6.12.2011 č.j. X, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 21.10.2011, kterým byl žalobkyni odňat od 8.11.2011 sirotčí důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť není nadále nezaopatřeným dítětem.

V žalobě žalobkyně vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, protože 2.9.2011 splnila ohlašovací povinnost, k níž byla vyzvána ČSSZ, doložením potvrzení o studiu jazykového centra EAGLE na období od 1.9.2011 do 30.6.2011 (správně mám být 30.6.2012), tudíž doložila, že je studentem denního pomaturitního studia v uvedené době. Žalobkyně uvedla také, že rozhodnutím ze dne 21.10.2011 jí byl od 8.11.2011 odejmut sirotčí důchod dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona a podle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. jí byla uložena povinnost vrátit ČSSZ přeplatek na sirotčím důchodu za dobu od 8.9. do 7.11.2011 v částce 9.856,-Kč do 3 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Dále uvedla, že rozhodnutí trpí nedostatkem důvodů, protože žalovaná zcela pominula, že rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek lze vydat pouze z důvodů a v případech výslovně taxativně uvedených v § 118a odst. 1 zák. č. 582/1991 Sb. a ona rozhodně splnila všechny své povinnosti; rovněž nebylo v řízení prokázáno, že by si byla vědoma, že jí je důchod vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, tudíž žalovaná přihlédla pouze ke skutečnostem v její neprospěch. Závěrem žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 6.12.2011 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení, požadovala i náhradu nákladů řízení bez

specifikace, protože je přesvědčena, že splnila veškeré jí plátcem důchodu uložené povinnosti a nelze jí stanovit povinnost vrátit přeplatek na sirotčím důchodu za předmětnou dobu, když ke vzniku přeplatku došlo nesprávným úředním postupem plátce důchodu a ona přijímala dávku v dobré víře, čímž došlo k porušení základní zásady správního řízení, a to ochrany práv účastníka řízení nabytých v dobré víře. K žalobě byly kromě jiného připojeny i kopie napadeného rozhodnutí i jemu předcházejících rozhodnutí ze dne 21.10.2011 označené č.I. *(dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona byl žalobkyni odňat od 8.11.2011 sirotčí důchod, protože dne 31.8.2011 ukončila soustavnou přípravu na budoucí povolání vzhledem k tomu, že první maturitní zkouška byla vykonána v roce 2010)* a č.II. *(žalobkyni byla uložena dle § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. povinnost vrátit ČSSZ přeplatek na sirotčím důchodu za dobu od 8.9. do 7.11.2011 v částce 9.856,-Kč do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, protože v uvedené době jí byl vyplácen důchod v částce 4.928,-Kč měsíčně, ačkoliv nenáležel).*

V rozhodnutí ze dne 6.12.2011 o zamítnutí námitek žalobkyně žalovaná zdůraznila s ohledem na citované příslušné paragrafy zákona (§ 52 odst. 1, § 20 odst. 3, § 23-23, § 108 odst. 3) i s přihlédnutím k § 1 písm. a) vyhlášky 322/2005 Sb. (o dalším studiu), *že se za studium na středních školách pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považuje též studium osob se středním vzděláním, s maturitní zkouškou nebo s vyšším odborným vzděláním v konzervatoři, které úspěšně vykonali první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují toto studium, v jednoletých kursech cizích jazyků s denní výukou, uskutečňovaných právníckými a fyzickými osobami působícími v oblasti jazykového vzdělávání uvedených v příloze č. 1 vyhlášky;* žalobkyně vykonala maturitní zkoušku již v roce 2010, proto nelze jednoleté pomaturitní studium jazykového centra EAGLE v období od 1.9.2011 do 30.6.2012 považovat za studium na střední škole ve smyslu citované vyhlášky č. 322/2005 Sb.; žalobkyně tedy neprokázala, že je nadále nezaopatřeným dítětem, proto byly její námitky shledány jako nedůvodné a napadené rozhodnutí (ze dne 21.10.2011) bylo potvrzeno.

K výzvě zdejšího soudu žalovaná ve svém vyjádření ze dne 9.3. a 11.4.2012 navrhla zamítnutí žaloby pro nedůvodnost, jelikož postupovala v souladu se zákonnými předpisy o důchodovém pojištění a současně podotkla, že žalobkyně požadovanou částku 9.856,-Kč uhradila dne 20.12.2001. Rovněž žalovaná sdělila, že bylo vydáno nové rozhodnutí dne 10.4.2012 č.j. 915 505 1969/315-KZ, jímž byla provedena oprava zřejmé nesprávnosti v písemném rozhodnutí ze dne 6.12.2011.

Za zasláního *dávkového spisu* vedeného žalovanou ohledně žalobkyně soud zjistil, že skutečnosti uvedené ve vyjádřeních žalované shora uvedených odpovídají obsahu spisu; napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 8.12.2001, dále v něm bylo založeno následující:

* Rozhodnutím ze dne 10.4.2012 bylo podle § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, opraveno nesprávné označení námitkami napadeného rozhodnutí tak, že správně zní „Rozhodnutí ČSSZ č.j. X č. I ze dne 21.10.2011 místo tam uvedeného rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 21.10.2011, jelikož se jednalo o zřejmou nesprávnost ve výroku písemného vyhotovení rozhodnutí“.

* Z námitek sepsaných na OSSZ Karlovy Vary dne 2.11.2011 vyplývá, že žalobkyně dne 1.11.2011 obdržela rozhodnutí ČSSZ ze dne 21.10.2011, jímž jí byl odejmut sirotčí důchod *(tj. rozhodnutí č.I. ze dne 21.10.2011 a nikoli rozhodnutí č.II.)* a žalobkyně doložila jiné skutečnosti a to, že od 1.9.2011 do 30.6.2012 je studentem denního pomaturitního studia

anglického jazyka, což doložila potvrzením o studiu od EAGLE jazykové centrum, Moskevská 11, Karlovy Vary, a pokud nebude její žádosti o vydání nového rozhodnutí na základě § 56 zákona č. 155/1995 Sb. vyhověno, má být považováno toto podání za námitky proti shora uvedenému rozhodnutí ČSSZ. K námitkám bylo připojeno uvedené potvrzení o studiu žalobkyně ze dne 1.9.2011, dle něhož je studentem denního pomaturitního studia anglického jazyka od 1.9.2011 do 30.6.2012.

* Dle potvrzení ze dne 13.9.2010 Středočeského vysokoškolského institutu s.r.o., C. Boudy 1444, Kladno, pobočka Karlovy Vary – Bohatice, U Trati 70/9, byla žalobkyně studentkou prvního ročníku prezenčního studia B6208 ekonomika a management.

Žalobkyně podáním dne 7.5.2012 k vyjádření žalované sdělila, že dle ní žalovaná nepřezkoumala rozhodnutí v plném rozsahu a vše podrobně a zcela dostatečně nevysvětlila, což potvrdila i vydáním opravného rozhodnutí pro zřejmou nesprávnost, ale žalovaná se rozhodnutím č.II. nezabývala, proto je zřejmé, že nemohla vše podrobně a zcela dostatečně vysvětlit. Znovu žalobkyně zdůraznila, že se domáhá zrušení nezákonného rozhodnutí žalované, jímž jí byla uložena povinnost vrátit ČSSZ předmětný přeplatek na sirotčím důchodu. K tomu žalobkyně připojila neověřenou kopii vysvědčení o maturitní zkoušce ze dne 26.5.2010, dle něhož úspěšně vykonala maturitní zkoušku na Střední odborné škole logistické a Středním odborném učilišti Dalovice (obor vzdělání – poštovní a peněžní služby) ve školním roce 2009/1010.

Následně *žalovaná ve svém podání ze dne 25.5.2012* odkázala plně na svá předchozí vyjádření s tím, že vydáním rozhodnutí ze dne 10.4.2012 došlo k upřesnění zamítnutí námitek a potvrzení rozhodnutí č.I. ze dne 21.10.2011, jež žalovaná při vydání rozhodnutí ze dne 6.12.2011 opomenula, jelikož dne 21.10.2011 byla totiž vydána dvě rozhodnutí.

Ústního jednání dne 11.7.2012 se žalobkyně nezúčastnila, svojí nepřítomnost omluvila z důvodu pobytu mimo ČR a současně souhlasila s projednáním věci v její nepřítomnosti. Žalovaná závěrem navrhla zamítnutí žaloby, protože žalobkyně napadla rozhodnutí ČSSZ ze dne 21.10.2011, ale z obsahu jí podaných námitek vyplynulo, že napadla rozhodnutí o odejmutí sirotčího důchodu, tj. rozhodnutí č. I a nikoliv rozhodnutí č. II o povinnosti vrátit přeplatek na sirotčím důchodu, přesto v žalobě v podstatě argumentovala, jako by námitkami napadla rozhodnutí č. II. I v případě, že by napadla rozhodnutí č. II, byl by výsledek řízení stejný, protože zákon jinou možnost ČSSZ za takové situace neumožňuje než domáhat se vrácení přeplatku. Rovněž odnětí sirotčího důchodu bylo v souladu se zákonem právě s ohledem na to, že žalobkyně ukončila středoškolské vzdělání maturitní zkouškou vykonanou dne 26.5.2010 a jako pomaturitní studium lze považovat jednoleté studium jazykové školy pouze bezprostředně navazující na ukončení střední školy. Žalobkyně zaslala v září 2010 ČSSZ potvrzení Středočeského vysokoškolského institutu s.r.o., Kladno, že je studentkou prvního ročníku prezenčního studia B6208 ekonomika a management a poté zaslala potvrzení o studiu od uvedeného jazykového centra ze dne 1.9.2011, že je studentem denního pomaturitního studia anglického jazyka, což však nelze již považovat za pomaturitní studium s ohledem na již uvedené skutečnosti. Pokud by nejprve byla studentem tohoto denního pomaturitního studia anglického jazyka a teprve poté začala studovat na vysoké škole, byla by i nadále nezaopatřeným dítětem připravujícím se na budoucí povolání ve smyslu § 20 a § 21 zákona č. 155/1995 Sb. Za dané situace je pak vůbec otázkou, kdy žalobkyně skutečně ukončila studium prvního ročníku prezenčního studia vysokoškolského institutu, a zda jí náležela výplata sirotčího důchodu až do 7.9.2011; toto však již řešeno nebude s ohledem na vydaná rozhodnutí č. I a č. II ze dne 21.10.2011.

Dle § 52 odst. 1 písm. a) zákona má na sirotčí důchod nárok nezaopatřené dítě, zemřel-li rodič (osvojitel) dítěte.

Podle § 30 odst. 3 písm. a) zákona za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 21 až 23).

Dle § 56 odst. 1 písm. a) zákona zjistí-li se, že nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

V § 1 písm. a) vyhlášky č. 322/2005 Sb. je stanoveno, že za studium na středních školách, jde-li o studium uskutečňované v České republice, se pro účely státní sociální podpory a důchodového pojištění považuje též: studium osob se středním vzděláním s maturitní zkouškou nebo s vyšším odborným vzděláním v konzervatoři, které úspěšně vykonaly první maturitní zkoušku nebo absolutorium v konzervatoři v kalendářním roce, ve kterém zahajují toto studium, v jednoletých kurzech cizích jazyků s denní výukou, uskutečňovaných právníckými a fyzickými osobami působícími v oblasti jazykového vzdělávání, uvedených v příloze č. 1 k této vyhlášce.

Soud ještě připomíná, že podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. v platném znění, soudní řád správní (dále jen *s.ř.s.*), při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci *stav ke dni 6.12.2011*.

Žalobkyně se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 6.12.2011 z důvodů uvedených v žalobě.

V této věci soud však nemohl vyhovět žalobě i přes přesvědčení žalobkyně o nesprávnosti postupu žalované, jelikož žalobní body obsažené v žalobě se zcela míjí s obsahem napadeného rozhodnutí ze dne 6.12.2011, protože žalovaná jím rozhodla o námitkách žalobkyně ze dne 2.11.2011 (*ČSSZ doručeno 4.11.2011*) podaných proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 21.10.2011, jímž jí byl odejmut sirotčí důchod, tedy proti rozhodnutí označené žalovanou jako rozhodnutí č. I (*i když žalobkyní či pracovníkem sepisujícím s ní předmětné námitky napadené rozhodnutí takto nebylo označeno, ale obsah námitek byl zcela jasný*) s tím, že od 1.9.2011 do 30.6.2012 je studentem denního pomaturitního studia anglického jazyka, což doložila potvrzením o studiu. Žalobkyně však nepodala námitky proti rozhodnutí č. II ze dne 21.10.2011, kterým jí byla uložena povinnost vrátit přeplatek na sirotčím důchodu, jak uvedeno shora, ačkoliv se domáhá toho, aby přeplatek nemusela žalované uhradit, protože k němu došlo nesprávným úředním postupem a dávky přijímala v dobré víře.

Žalobkyně však i přes potvrzení jmenovaného jazykového centra ze dne 15.8.2011 na dobu denního studia od 1.9.2011 do 30.6.2012 nesplnila zákonem stanovené podmínky pro ponechání výplaty sirotčího důchodu, jelikož ani označení „pomaturitní studium“ nic nemění na skutečnosti, že ve smyslu citovaných ustanovení zákona již není nezaopatřeným dítětem s ohledem na zjištění, že úspěšnou první maturitní zkoušku vykonala dne 26.5.2010, takže předmětné jednoleté studium nelze s přihlédnutím na citované ustanovení vyhlášky č.

322/2005 Sb. považovat za studium na středních školách. Žalovaná tedy nepochybila, když námitky žalobkyně zamítla a potvrdila rozhodnutí č. I ze dne 21.10.2011; ani vydáním rozhodnutí ČSSZ ze dne 10.4.2012 o opravě zřejmé nesprávnosti ve výrokové části rozhodnutí ze dne 6.12.2011 nedošlo k naprosto žádné změně, neboť žalovaná pouze upřesnila označení potvrzeného rozhodnutí za situace, kdy téhož dne byla vydána rozhodnutí označená č. I a II.

Krajský soud v Plzni ze shora uvedených důvodů proto *žalobě žalobkyně nepřisvědčil a žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, ve kterém je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná (*výrok I. rozsudku*). *Soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 6.12.2011 shledal jako věcně správné a odpovídající zákonu*, protože žalobkyně neprokázala, že splňuje nadále podmínky pro výplatu sirotčího důchodu a žalovaná se vypořádala dostatečným způsobem i se všemi námitkami žalobkyně sepsanými dne 2.11.2011 proti rozhodnutí ze dne 21.10.2011 o odejmutí sirotčího důchodu, tj. rozhodnutí č. I a nikoli č. II. Žalobkyně byla samozřejmě informována o skutečnosti, že byla ve stejný den vydána dvě rozhodnutí (č. I a č. II), neboť obě rozhodnutí jí byla doručena v jedné obálce dne 1.11.2011, a bylo pouze na její vůli, proti kterému rozhodnutí v zákonné lhůtě podá námitky.

Žalobkyně ve věci neměla úspěch a správní orgán ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 11.července 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně